

บทคัดย่อ

171417

ปัจจุบันการปรับปรุงดินโดยใช้พืชปุ๋ยสด ยังไม่แพร่หลายเนื่องจากการจัดการเมล็ดพันธุ์โดยรัฐ ที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรได้ การจัดการเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสดเพื่อจำหน่ายแก่เกษตรกรจึงเป็นธุรกิจหนึ่งที่ต้องได้รับการพัฒนา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดัชนีทุนและผลตอบแทนในการดำเนินธุรกิจพืชปุ๋ยสด โดยเลือกโซนอัฟริกันเป็นตัวอย่าง ดัชนีทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์โซนอัฟริกันของเกษตรกรเพื่อการค้า ศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินธุรกิจเมล็ดพันธุ์โซนอัฟริกัน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

การเลือกตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นการเลือกแบบเจาะจง จากเกษตรกรผู้ปลูกโซนอัฟริกันหมู่บ้านละ 15 ครัวเรือน รวม 30 ครัวเรือน โดยได้ดำเนินการเลือกพื้นที่เกษตรกรผู้ปลูกโซนอัฟริกันบ้านบ่อ ค.บ้านคง อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น บ้านปอแดง อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์ และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินเขต 5 เพื่อศึกษาถึงต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์โซนอัฟริกันเพื่อจำหน่ายและสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจเมล็ดพันธุ์อิสระรวมทั้งเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน

ผลการศึกษาพบว่า การปลูกโซนเพื่อการค้า 1 ไร่ มีต้นทุน 1,990 บาท โดยเป็นต้นทุนผันแปรรวมร้อยละ 85.20 ของต้นทุนทั้งหมด ผลผลิตต่อไร่เฉลี่ย 120 กิโลกรัมต่อไร่ ต้นทุนเฉลี่ย 16.58 บาทต่อกิโลกรัม โดยมีราคาขายเฉลี่ย 24 บาทต่อกิโลกรัม และมีรายได้สุทธิจากการขายเฉลี่ยต่อไร่ 880 บาท

ผลการศึกษาทางด้านการผลิต การบริหาร และการเงิน พบว่าธุรกิจจัดการพืชปุ๋ยสดเป็นโครงการนำลงทุนเนื่องจาก มีตลาดที่กว้าง โดยกลุ่มเป้าหมายในการจำหน่ายคือกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์เพื่อขาย และกลุ่มเกษตรกรที่มีปัญหาดินเค็ม ซึ่งมีมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านบริหารผู้ประกอบการจะต้องพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถสร้างความสัมพันธ์กับเกษตรกรได้เป็นอย่างดี ช่วยแนะนำเกษตรกรผู้ผลิตและวางแผนการผลิตได้ตรงความต้องการรวมทั้งทำความเข้าใจกับผู้ใช้ให้ยอมลงทุนซื้อเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสดแทนการรอรับการแจกจ่ายจากราชการ และสามารถเข้าถึงกลุ่มเกษตรกรได้ ด้านการเงินจากการวิเคราะห์หาค่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิ เท่ากับ

171417

511,773 และมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อทุน เท่ากับ 1.06 ซึ่งเป็นเกณฑ์การตัดสินใจที่น่าลงทุน
ดังนั้น การดำเนินธุรกิจเมล็ดพันธุ์โสนอฟริกัณจึงมีความเป็นไปได้ในการลงทุน

ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญคือการหาแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์โสนอฟริกัณ ซึ่งควรเป็นพื้นที่ที่มี
แหล่งน้ำเสริม และการรวบรวมผลผลิตค่อนข้างลำบากเพราะพันธุ์โสนอฟริกัณ ไม่ได้อยู่ในพื้นที่
เดียวกัน จึงทำให้มีปัญหาด้านการขนส่ง ซึ่งข้อจำกัดของการเก็บรักษาเมล็ดโสนอฟริกัณคือการ
ควบคุมเรื่องความชื้นเพราะถ้าเมล็ดมีความชื้นสูงทำให้เมล็ดงอกไม่คิซึ่งจะเป็นปัญหากับผู้ใช้เมล็ด
พันธุ์ นอกจากนี้อุปสรรคที่สำคัญคือ การที่ผู้ประกอบการต้องทำความเข้าใจกับเกษตรกรผู้ใช้เมล็ด
พันธุ์พืชปุ๋ยสดถึงความจำเป็นที่ต้องซื้อแทนการรับแจกจากทางราชการ

Abstract

171417

Nowadays, Soil improvement by Green Manure is not widespread, partly because seed distribution can not reach farmers. Green manure seed management for selling to farmer as business should be developed. The purpose of the study is to study feasibility of Green manure seed business using African Sesbania as an example. The study investigated on cost and benefit of African Sesbania seed production possibility of setting up trading business problems and constraints involved in Sesbania seed distribution.

The study interviewed farmer who planted Sesbania seeds by purposive sampling there were 15 farmers at Ban Bor village, Ubonrat district Khon Kaen province and 15 farmers in village Por Dang Yang Talad district, Kalasin province. In addition, officers of the Land Development office Region 5 and the green manure seed entrepreneur were interviewed.

The study founded that cost of African Sesbania seed production was 1,990 baht for one rai. The variable cost was 85.20% of the total cost. The average yield was 120 Kilograms per rai. The average cost was 16.58 baht per kg. The average sale price was 24 baht per kg, thus the average profit margin income was 880 baht per rai.

The study of production, management and financial returns revealed that the green manure business project was feasible because the sale target could be organic rice farmers who wanted to improve salty soil. The two groups of farmers are greatly found in Northeast Thailand. For management aspect, the entrepreneur must develop qualified personnel who have good relationship with farmers. The entrepreneur will have to supervise farmers in production and post-harvest, at the same time, they have to solicit targeted customer as green manure users to buy the seed instead of waiting for free distribution from the government. As for financial analysis, the study revealed the Net Present Value of 511,773 and 1.06 Benefit Cost ratio. This should indicate that the business of green manure seed management was financially feasible.

The main problems and threat were the scattered sources of African Sesbania seed production. The seed have to be produced in areas with supplement water therefore production areas should be sparse in mang areas and this made it difficult to collect and led to

171417

high transportation cost. African Sesbania seed can be damaged by high humidity which cause low seeding rate therefore post harvest activities is very crucial. In addition, most farmers as green manure users are used to receiving seed for free from the government. It is therefore important for the entrepreneur to solicit farmers to buy green manure seeds. This is the main constraint of the business of green manure seeds.